KONTROLLUR EWROPEW GĦALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

Sommarju Eżekuttiv tal-Opinjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Dejta dwar proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-għanijiet ta' ħasil tal-flus u ta' finanzjament tat-terroriżmu, u proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar informazzjoni dwar min iħallas, li għandha takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi

(It-test kollu ta' din l-Opinjoni tista' ssibu bl-EN, FR u DE fuq il-websajt tal-KEPD http://www.edps.europa.eu)

(2014/C 32/06)

1. **Introduzzjoni**

1.1. *Konsultazzjoni tal-KEPD*

1. Fil-5 ta' Frar 2013, il-Kummissjoni adottat żewġ proposti: waħda għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-għanijiet ta' ħasil tal-flus u ta' finanzjament tat-terroriżmu [1] ("id-Direttiva proposta"), u waħda għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar informazzjoni dwar min iħallas, li għandha takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi [2] ("ir-Regolament propost"), minn hawn 'il quddiem imsejħin b'mod konġunt "il-Proposti". Il-Proposti ntbagħtu lill-KEPD għal konsultazzjoni fit-12 ta' Frar 2013.

2. Il-KEPD jilqa' l-fatt li huwa kkonsultat mill-Kummissjoni u li ġiet inkluża referenza għall-konsultazzjoni fil-preamboli tal-Proposti.

3. Qabel l-adozzjoni tal-Proposti, il-KEPD ingħata l-possibbiltà li jipprovdi kummenti informali lill-Kummissjoni. Xi wħud minn dawn il-kummenti ġew ikkunsidrati.

1.2. *Objettii u ambitu tal-Proposti*

4. Il-ħasil tal-flus tfisser, b'mod ġenerali il-konverżjoni tar-rikavat ta' attività kriminali f'fondi apparentement nodfa, ġeneralment permezz tas-sistema finanzjarja [3]. Dan isir billi s-sorsi tal-flus jiġu moħbija, tinbidel il-forma tagħhom, jew il-fondi jittieħdu f'post fejn hemm inqas probabbiltà li jiġbdu l-attenzjoni. Il-finanzjament tat-terroriżmu huwa l-forniment jew il-ġbir ta' fondi, bi kwalunkwe mezz, direttament jew indirettament, bl-intenzjoni li għandhom jintużaw jew bl-għarfien li għandhom jintużaw sabiex iwettqu reati terroristiċi [4].

5. Fil-livell tal-UE, ġiet introdotta leġiżlazzjoni bil-għan li timpedixxi l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu mill-1991 'il quddiem. Dawn ir-reati huma kkunsidrati bħala theddida għall-integrità u l-istabbiltà tas-settur finanzjarju u, b'mod aktar ġenerali, bħala theddida għas-Suq Intern. Il-bażi legali għall-Proposti huwa l-Artikolu 114 tat-TFUE.

6. Ir-regoli tal-UE maħsuba biex jimpedixxu l-ħasil tal-flus huma fil-biċċa l-kbira tagħhom ibbażati fuq standards adottati mit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (FATF) [5]. Il-Proposti jimmiraw lejn l-implimentazzjoni fl-UE tal-istandards internazzjonali riveduti kontra l-ħasil tal-flus introdotti mill-FATF fi Frar 2012. Id-direttiva attwali, dik li tissejjaħ it-Tielet Direttiva kontra l-Ħasil tal-Flus (AML) [6], ilha fis-seħħ mill-2005. Din tipprovdi qafas Ewropew madwar l-istandards internazzjonali tal-FATF.

---

[1] COM(2013) 45 finali.
[2] COM(2013) 44 finali.
[3] Ara l-Artikolu 1(2) tad-Direttiva proposta.
[4] Ara l-Artikolu 1(4) tad-Direttiva proposta.
[5] L-FATF hija l-aġenzija ewlenija li tistabbilixxi l-istandards għal miżuri għall-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, il-finanzjament tat-terroriżmu, u (l-aktar reċentement) il-finanzjament tal-proliferazzjoni. Dan huwa korp intergovernattiv li għandu 36 membru, u bil-parteċipazzjoni ta' aktar minn 180 pajjiż. Il-Kummissjoni Ewropea hija waħda mill-membri fundaturi tal-FATF. 15-il Stat Membru tal-UE huma membri tal-FATF bi dritt proprju tagħhom.
[6] Id-Direttiva 2005/60/KE tas-26 ta' Ottubru 2005 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-iskop tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu.

7. It-Tielet Direttiva AML tapplika għas-settur finanzjarju (istituzzjonijiet ta' kreditu, istituzzjonijiet finanzjarji) kif ukoll għal professjonisti bħal avukati, nutara, kontabilisti, aġenti tal-proprjetà immobbli, każinojiet u fornituri ta' servizzi ta' kumpaniji. L-ambitu tagħha jkopri wkoll il-fornituri kollha ta' merkanzija, meta l-ħlasijiet isiru fi flus kontanti għal iktar minn EUR 15 000. Dawn id-destinatarji kollha huma kkunsidrati bħala "entitajiet obbligati". Id-Direttiva teħtieġ li dawn l-entitajiet obbligati jidentifikaw u jivverifikaw l-identità tal-klijenti (dik li tissejjaħ id-diliġenza dovuta mal-klijent "customer due diligence", minn hawn 'il quddiem "CDD") u tas-sidien benefiċjarji, u jimmonitorjaw it-transazzjonijiet finanzjarji tal-klijenti. Imbagħad tinkludi obbligi ta' rappurtar ta' suspetti ta' ħasil tal-flus jew finanzjament tat-terroriżmu lill-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja (FIUs) rilevanti, kif ukoll obbligi oħra li jakkumpanjawhom. Id-Direttiva tintroduċi wkoll rekwiżiti u salvagwardji addizzjonali (bħar-rekwiżit li ssir diliġenza dovuta msaħħa mal-klijent) għal sitwazzjonijiet ta' riskju akbar.

8. Id-Direttiva proposta testendi l-ambitu tal-qafas attwali u timmira li ssaħħaħ dawn l-obbligi, pereżempju billi tinkludi fornituri ta' servizzi tal-logħob u negozjanti fi prodotti fl-entitajiet obbligati, b'limitu ta' EUR 7 500, teħtieġ informazzjoni estiża ta' sjieda benefiċjarja, tillimita r-rekwiżiti dwar "persuni esposti politikament" u tintroduċi rekwiżiti għall-iskrutinju tal-familja u l-assoċjati mill-qrib tal-persuni esposti politikament kollha. Il-lista ta' reati ([1]) marbutin mal-ħasil tal-flus ġiet estiża biex tinkludi delitti fiskali relatati mat-taxxi diretti u mat-taxxi indiretti.

9. Ir-Regolament propost jissostitwixxi r-Regolament (KE) Nru 1781/2006 dwar informazzjoni dwar il-pagatur, li għandha takkumpanja t-trasferimenti ta' fondi (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ ir-"Regolament għat-Trasferimenti tal-Fondi") li għandu l-għan li jtejjeb it-traċċabbiltà tal-pagamenti. Ir-Regolament għat-Trasferimenti tal-Fondi jikkumplimenta l-miżuri l-oħra tal-AML billi jiżgura li l-informazzjoni bażika dwar il-pagatur tat-trasferimenti tal-fondi tkun disponibbli immedjatament lill-awtoritajiet infurzar tal-liġi u/jew tal-prosekuzzjoni biex tgħinhom fid-detezzjoni, l-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni ta' terroristi jew kriminali oħra u r-rintraċċar tal-assi ta' terroristi.

4. **Konklużjonijiet**

98. Il-KEPD jirrikonoxxi l-importanza ta' politiki kontra l-ħasil tal-flus għar-reputazzjoni ekonomika u finanzjarja tal-Istati Membri. Madankollu, huwa jenfasizza li l-għan leġittimu li tinkiseb trasparenza tas-sorsi tal-pagamenti, id-depożiti tal-fondi u t-trasferimenti għall-iskop tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-ħasil tal-flus għandu jiġi segwit filwaqt li tiġi żgurata konformità mar-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-dejta.

99. Il-kwistjonijiet li ġejjin għandhom jiġu indirizzati fiż-żewġ Proposti:

— referenza espliċita għal-liġi tal-UE applikabbli tal-protezzjoni tad-dejta għandha tiddaħħal fiż-żewġ Proposti f'dispożizzjoni sostantiva u ddedikata, li ssemmi b'mod partikolari d-Direttiva 95/46/KE u l-liġijiet nazzjonali li jimplimentaw id-Direttiva 95/46/KE, u r-Regolament (KE) Nru 45/2001 li jikkonċerna l-ipproċessar ta' dejta personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE. Din id-dispożizzjoni għandha tiddikjara wkoll b'mod ċar li l-Proposti huma mingħajr preġudizzju għal-liġijiet applikabbli tal-protezzjoni tad-dejta. Ir-referenza fil-Premessa 33 għad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/977/ĠAI tas-27 ta' Novembru 2008 għandha tiġi mħassra;

— definizzjoni ta' "awtoritajiet kompetenti" u "FIUs" għandha tiġi inserita fid-Direttiva proposta. Din id-definizzjoni għandha tiggarantixxi li l-"awtoritajiet kompetenti" m'għandhomx jiġu kkunsidrati bħala "awtoritajiet kompetenti" skont it-tifsira tal-Artikolu 2(h) tad-Deċiżjoni Qafas 2008/977/ĠAI.

— għandu jiġi ċċarat fil-Premessa 32 li l-bażi legali għall-ipproċessar tkun il-ħtieġa li jkun hemm konformità ma' obbligu legali mill-entitajiet obbligati, l-awtoritajiet kompetenti u l-FIUs (Artikolu 7(c) tad-Direttiva 95/46/KE);

— għandu jitfakkar li l-uniku għan tal-ipproċessar għandu jkun il-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, u li d-dejta m'għandhiex tiġi pproċessata ulterjorment għal skopijiet inkompatibbli;

([1]) Reat marbut huwa kwalunkwe reat kriminali li r-rikavat tiegħu jintuża biex isir reat ieħor: f'dan il-kuntest, pereżempju, attività kriminali marbuta mal-ħasil tal-flus tista' tkun frodi, korruzzjoni, it-traffikar tad-droga u reati serji oħrajn.

— il-projbizzjoni speċifika biex id-dejta tiġi pproċessata għal skopijiet kummerċjali, li attwalment hija msemmija fil-Premessa 31 tad-Direttiva proposta u l-Premessa 7 tar-Regolament propost, għandha tiġi stabbilita f'dispożizzjoni sostantiva;

— għandha tiddaħħal premessa ddedikata biex tiċċara li l-ġlieda kontra l-evażjoni tat-taxxa hija mdaħħla biss bħala reati marbutin;

— rigward trasferimenti internazzjonali, għandhom jiddaħħlu dispożizzjonijiet sostantivi ddedikati dwar it-trasferimenti ta' dejta personali, li jipprovdi bażi legali xierqa għat-trasferimenti intragrupp/bejn PSP u PSP li jirrispetta t-test u l-interpretazzjoni tal-Artikolu 26 tad-Direttiva 95/46/KE, kif appoġġjat mill-Grupp ta' Ħidma tal-Artikolu 29 tal-awtoritajiet Ewropej għall-protezzjoni tad-dejta. Il-KEPD jirrakkomanda li l-proporzjonalità li teħtieġ it-trasferiment tal-massa ta' informazzjoni personali u sensittiva lejn pajjiżi barranin għall-iskop tal-ġlieda kontra AML/TF tiġi evalwata mill-ġdid u li jiġi ffavorit approċċ aktar proporzjonat;

— rigward il-pubblikazzjoni tas-sanzjonijiet, il-KEPD jirrakkomanda li jiġu evalwati għażliet alternattivi u inqas intrużivi għall-obbligu ġenerali tal-pubblikazzjoni u, fi kwalunkwe każ, li jiġi speċifikat fid-Direttiva proposta:

  — l-iskop ta' pubblikazzjoni bħal din jekk kellha tinżamm;

  — id-dejta personali li għandha tiġi ppubblikata;

  — li s-suġġetti tad-dejta għandhom jiġu informati qabel il-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni u huma ggarantiti drittijiet biex jappellaw din id-deċiżjoni qabel issir il-pubblikazzjoni;

  — li s-suġġetti tad-dejta għandhom id-dritt li joġġezzjonaw skont l-Artikolu 14 tad-Direttiva 95/46/KE fuq bażijiet leġittimi konvinċenti;

  — limitazzjonijiet addizzjonali relatati mal-pubblikazzjoni online;

— rigward iż-żamma tad-dejta, għandha tiddaħħal dispożizzjoni sostantiva li tistabbilixxi perjodu ta' żamma massimu li jrid jiġi rrispettat mill-Istati Membri, bl-ispeċifikazzjonijiet addizzjonali.

100. Fir-rigward tad-Direttiva proposta, il-KEPD jirrakkomanda wkoll li:

— tiddaħħal dispożizzjoni speċifika li tfakkar il-prinċipju li s-suġġetti tad-dejta jingħataw informazzjoni dwar l-ipproċessar tad-dejta personali tagħhom (skont l-Artikoli 10 u 11 tad-Direttiva 95/46/KE) u li tispeċifika min se jkun responsabbli mill-informazzjoni ta' dawn is-suġġetti tad-dejta;

— jiġi rrispettat il-prinċipju tal-proporzjonalità meta jiġu llimitati d-drittijiet tas-suġġetti tad-dejta u, bħala konsegwenza, tiġi inserita dispożizzjoni speċifika li tispeċifika l-kundizzjonijiet li taħthom id-drittijiet tas-suġġetti tad-dejta jistgħu jiġu limitati;

— jiġi ddikjarat b'mod ċar jekk valutazzjonijiet tar-riskju mwettqa mill-awtorità maħtura u mill-entitajiet obbligati jistgħux jinvolvu l-ipproċessar ta' dejta personali jew le. Jekk iva, id-Direttiva proposta għandha teħtieġ l-introduzzjoni tas-salvagwardji meħtieġa għall-protezzjoni tad-dejta;

— tiddaħħal lista preċiża tal-informazzjoni li għandha jew m'għandhiex titqies fit-twettiq tad-Diliġenza Dovuta mal-Klijent. Jiġi ċċarat jekk id-dejta sensittiva fis-sens tal-Artikolu 8(1) tad-Direttiva 95/46/KE għandhiex tinġabar għal dan l-iskop. Jekk tali pproċessar ikollu jkun meħtieġ, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li dan isir taħt il-kontroll ta' awtorità uffiċjali u li jiġu pprovvduti salvagwardji speċifiċi xierqa skont il-liġi nazzjonali;

— jiġi emendat l-Artikolu 21 biex jillimita b'mod aktar ċar is-sitwazzjonijiet fejn ir-riskji jkunu tant sostanzjali li jiġġustifikaw diliġenza dovuta msaħħa u biex jipprovdi salvagwardji proċedurali kontra l-abbuż;

— jiġi emendat l-Artikolu 42 biex jinkludi referenza għall-kunfidenzjalità, li għandha tiġi rrispettata mill-impjegati kollha involuti fil-proċeduri CDD;

— jiġu elenkati f'dispożizzjoni sostantiva t-tipi ta' dejta ta' identifikazzjoni li għandha tinġabar dwar is-sid benefiċjarju, anke meta ma jkun hemm l-ebda fiduċja involuta.

101. Fir-rigward tar-Regolament propost, il-KEPD jirrakkomanda ulterjorment li:

— ikun hemm trażżin biex ma jintużax in-numru tal-identità nazzjonali bħala referenza mingħajr restrizzjonijiet u/jew salvagwardji speċifiċi, iżda biex minflok jintuża n-numru ta' transazzjoni;

— titfakkar l-importanza tar-rispett tal-prinċipju tal-preċiżjoni tad-dejta, stabbilit fl-Artikolu 6(d) tad-Direttiva 95/46/KE, fil-kuntest ta' proċeduri AML;

— tiżdied dispożizzjoni li tispeċifika li "l-informazzjoni għandha tkun aċċessibbli biss għal persuni jew klassijiet ta' persuni nominati biss";

— tiżdied dispożizzjoni dwar ir-rispett tal-obbligi ta' kunfidenzjalità u tal-protezzjoni tad-dejta mill-impjegati li jittrattaw informazzjoni personali dwar il-pagatur u l-benefiċjarju;

— jiġi ċċarat fl-Artikolu 15 li ebda awtorità jew parti esterna oħra li m'għandhiex interess fil-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu ma jkollha aċċess għad-dejta maħżuna;

— jiġi kkompletat l-Artikolu 21 billi jispeċifika għand liema awtorità għandu jiġi rrappurtat il-ksur tar-Regolament u billi jeħtieġ li l-miżuri tekniċi u organizzattivi xierqa jiġu implimentati biex jipproteġu d-dejta kontra qerda aċċidentali jew illegali, telf aċċidentali, tibdil, jew żvelar illegali.

Magħmul fi Brussell, l-4 ta' Lulju 2013.

Giovanni BUTTARELLI

Assistent Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data